

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 11.

ROMÁN NYELV ÉS IRODALOM

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 11. 8:00

I. SZÖVEGÉRTÉS

Időtartam: 60 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Total 30 de puncte

Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți la întrebări.

Cât cheltuiesc românii pentru vacanța de sărbători

Potrivit estimărilor specialiștilor în domeniul turismului, în jur de 150.000 de români și-au petrecut sărbătorile de iarnă în stațiunile montane.

Doar de Crăciun aproape 60.000 de români au fost găzduiți în hotelurile și în pensiunile din România și au cheltuit peste 8 milioane de euro pentru cazare și masă, conform datelor făcute publice de către reprezentanții Federației Patronatelor din Turismul Românesc (FPTR).

De Crăciun numărul turiștilor e aproape la același nivel față de anul trecut. Acum câțiva ani, de Revelion, în stațiunile din țară au ajuns aproape 75.000 de turiști, conform datelor făcute publice. Numărul lor crește în fiecare an, astfel 90.000 de persoane își petrec Anul Nou în stațiunile montane.

Mii de persoane au optat să se relaxeze de sărbători pe Valea Prahovei, printre cei care au ales această destinație, numărându-se în mare parte locuitorii Capitalei. Pentru bucureșteni, Valea Prahovei este cea mai apropiată destinație turistică.

Circa 28.000 de turiști s-au cazat de Crăciun în pensiunile aflate în zonele rurale al căror grad de ocupare a depășit 80%. Costul mediu al unui pachet turistic la o astfel de unitate de cazare este de 550 de lei.

Locul al doilea în clasament a fost ocupat de stațiunile montane, unde românii trebuie să scoată din buzunar până la 700 de lei de persoană pentru cazare, în funcție de gradul de confort dorit și de numărul de zile ale sejurului.

În stațiunile balneare și în Capitală au fost vândute, de asemenea, circa 10.000 de locuri de cazare.

Românii au putut să-și petreacă Crăciunul pe părțile din stațiunile montane, având în vedere că deschiderea sezonului de schi a avut loc în luna decembrie. Vremea a fost favorabilă amatorilor sporturilor de iarnă, iar temperaturile, deși în creștere, nu au afectat în mod semnificativ grosimea stratului de zăpadă.

Sute de români au luat cu asalt marile magazine, cuprinși de febra cumpărăturilor. Cadourile și mâncarea rămân pretextul invaziei în supermarketuri, chiar și într-un an în care bugetul mediu de cheltuieli pentru sărbători al unei familii de români este de 1.052 de lei, comparativ cu 1.523 de lei, în ultimii ani potrivit unui studiu Mednet. „Reducerea bugetului destinat alimentelor pentru Crăciun și Revelion se face prin renunțarea la anumite produse cum ar fi băuturile alcoolice și prin achiziționarea într-o cantitate mai mică de băuturi răcoritoare, carne, legume sau fructe și produse tradiționale”, afirmă reprezentanții Mednet. Cei mai mulți români (49%) au cheltuit pentru Crăciunul din acest an între 100 și 500 de lei. 2 din 10 români au cheltuit cel mult 1000 de lei, 6% au alocat pentru această sărbătoare până în 1500 de lei. Sume mai mari au alocat doar 5% dintre cei întrebați. Pentru o treime dintre cei întrebați, suma alocată este la fel cu cea cheltuită în urmă cu un an, iar un sfert dintre ei spun că anul acesta bugetul lor pentru Crăciun a fost mai mare decât cel de anul trecut. Peste jumătate dintre români (57%) consideră că actuala criză economică le-a afectat mult (28%) și foarte mult (29%) modul în care petrec Crăciunul.

(Gândul, 2012)

Note lexicale

pachet turistic – ofertă completă de prețuri pentru vacanță

sejur – concediu petrecut într-o stațiune turistică

buget – bilanț al veniturilor și al cheltuielilor

achiziționarea – acțiunea de a cumpăra, de a procura anumite produse

1. Explicați sensul următoarelor cuvinte:

potrivit:

au optat:

grad de ocupare:

nu au afectat:

destinație:

5 puncte

2. Explicați sensul diferit al expresiilor *stațiunile montane* și *stațiunile balneare*.

stațiunile montane:

stațiunile balneare:

2 puncte

3. Stabiliți cazul substantivelor subliniate în text.

...conform datelor făcute publice de către reprezentanții Federației Patronatelor din Turismul Românesc.

Datelor:

Federației:

Turismul:

3 puncte

4. Dați cel puțin două sinonime pentru cuvântul *a se relaxa*.

.....

2 puncte

5. Analizați din punct de vedere morfologic următoarea sintagmă verbală: *au putut să-și petreacă*

au putut:

să-și petreacă:

2 puncte

6. Enumerați cel puțin 6 cuvinte din text referitoare la noțiunea de *turism*.

.....

.....

.....

3 puncte

7. Precizați, pe baza textului, diferența dintre numărul turiștilor din ultimii ani, aflați de *Revelion în stațiuni*.

.....

.....

.....

2 puncte

8. Care este destinația turistică preferată a locuitorilor din Capitală și de ce?

.....

.....

.....

2 puncte

9. Prezentați în câteva cuvinte turismul rural despre care se vorbește în text.

.....

.....

3 puncte

10. În afara stațiunilor balneare și a turismului rural, ce posibilități turistice au mai avut iubitorii sporturilor de iarnă și de ce?

.....

.....

.....

2 puncte

11. Relatați, pe baza textului, ce au făcut alți cetățeni români de sărbătorile de iarnă?

.....

.....

.....

2 puncte

12. Ce se afirmă în text în legătură cu modul cum românii încearcă să facă economii la cumpărături?

.....

.....

2 puncte

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Szövegértés	30	

javító tanár

Dátum:

	elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Szövegértés		

javító tanár

jegyző

Dátum: Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 11.

ROMÁN NYELV ÉS IRODALOM

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 11. 8:00

II. SZÖVEGALKOTÁS

Időtartam: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

PRODUCEREA TEXTULUI**ALEGEȚI ȘI REZOLVAȚI UNUL DINTRE CELE TREI SUBIECTE DE LA
PROBA DE PRODUCERE A TEXTULUI****(de 500-1500 de cuvinte)****Total 70 de puncte****SUBIECTUL 1****ESEU (DE TIP ARGUMENTATIV)**

Elaborați pe baza textului de față un eseu în care prezentați argumente pro sau contra, privind avantajele și dezavantajele predării limbilor străine pentru copiii mici.

Predarea limbilor străine pentru copiii mici

Cunoașterea limbilor străine este o necesitate dictată de viață. Cu cât o persoană cunoaște mai multe limbi, cu atât are mai mult șanse „de a răzbate” în viață. Care vârstă este cea mai potrivită pentru a începe învățarea limbilor străine (engleza, franceza, etc.) și de unde să începem?

Adepții unor metode tradiționale consideră că vârsta optimă pentru a începe învățarea este de 5-6 ani, iar profesorii din școlile moderne, de dezvoltare timpurie, susțin că vârsta cea mai potrivită e de 2-3 ani. În această perioadă vorbirea copilului devine coerentă și inteligibilă, iar asta înseamnă că e timpul pentru a începe. Conform unui raport publicat de Comisia Europeană, copiii din Europa încep studiul limbilor străine la vârste din ce în ce mai fragede, cei mai mulți între 6 și 9 ani. În ultimii 15 ani, majoritatea țărilor au redus vârsta de începere a studiului obligatoriu al limbilor străine, iar unele chiar au inclus limbile străine în programa preșcolară. Copiii de trei ani memorizează cuvinte și fraze într-o limbă străină mult mai ușor decât elevii din clasa întâi. De asemenea, învățarea unei limbi străine dezvoltă memoria, auzul și vorbirea copilului. Un alt avantaj al învățării de la o vârstă fragedă, va fi pregătirea bună pentru școală, gimnaziu sau liceu cu specializarea engleză.

După cum se vede, specialiștii au păreri diferite în privința începerii studiului limbilor străine. După unii, vârsta potrivită ar fi de 2-3, 5-6 sau 6-9 ani. Alții însă, sunt de părere că însușirea temeinică a limbii materne este, la început, mai importantă decât învățarea altor limbi. În cazul în care copiii trăiesc într-un mediu bilingv situația este mai simplă. Cu toate avantajele pe care le reprezintă aceste forme educaționale, alternative și complementare, se pune problema structurii actuale a învățământului nostru: oare suntem pregătiți să asigurăm pe tot parcursul școlarizării aplicarea cu eficiență a acestor forme noi de predare a limbilor străine? Unii specialiștii afirmă că, deocamdată, nu suntem pregătiți pentru aplicarea pe scară largă a acestor metode noi, iar școlile sau orele particulare de limbi străine sunt foarte scumpe și accesibile doar pentru o elită a societății.

(<http://totul.md>; <http://capital.ro>)

Note lexicale

a răzbate în viață – a reuși în viață, a-și face drum în viață

optimă – cea mai potrivită

coerentă – logică

inteligibilă – ușor de înțeles

forme educaționale – forme de învățare-predare în școală

o elită – crema societății

accesibil – inteligibil

Argumente pro:

Construiți-vă argumentația în mod logic, formulați opinii proprii și respectați ordinea ideilor:

- a) susțineți ideea necesității cunoașterii limbilor străine;
- b) folosiți-vă de argumente pentru a accentua necesitatea începerii însușirii limbilor străine de la vârsta cea mai fragedă;
- c) concluzia finală în acord cu argumentarea.

Cunoașterea limbilor străine este o necesitate dictată de viață.

Se vor evidenția avantajele însușirii limbilor străine de la vârsta cea mai fragedă pentru că într-o societate modernă este necesară cunoașterea a cel puțin două limbi străine.

Argumentați, în mod convingător, ideea că vârsta optimă pentru a începe învățarea unei limbi străine este vârsta preșcolară (3-4 ani). La această vârstă copiii sunt în stare să memoreze cuvinte și fraze într-o limbă străină mult mai ușor decât elevii din clasa întâi. Învățarea unei limbi străine dezvoltă memoria, auzul și vorbirea copilului.

SAU

Argumente contra:

Construiți-vă argumentația în mod logic, formulați opinii proprii și respectați ordinea ideilor:

- a) susțineți ideea că deși însușirea limbilor străine este foarte importantă, învățarea limbii materne este fundamentală pentru copiii mici;
- b) astfel însușirea limbilor străine va trebui să înceapă mai târziu, doar la 8-9 ani;
- c) concluzia finală în acord cu argumentarea.

Relevați pe baza textului ideea că, chiar și specialiștii, se contrazic în privința vârstei la care copiii vor începe învățarea unei limbi străine, iar însușirea temeinică a limbii materne este, la început, mai importantă decât învățarea altor limbi. În schimb, mediul bilingv, cum este cel al românilor din Ungaria, contribuie la însușirea în paralel a două limbi (română și maghiară), de aceea învățarea unei limbi străine (engleză, germană, italiană etc.) va începe mai târziu.

Se va accentua ideea că sistemul de învățământ actual nu este pregătit pentru a aplica noile forme educaționale pe tot parcursul școlarizării.

SUBIECTUL 2**ANALIZA UNEI OPERE LITERARE****Liviu Rebreanu: *Pădurea spânzuraților* (Cartea a patra, Cap. 8)**

Analizați fragmentul de mai jos din romanul *Pădurea spânzuraților* pe baza următoarelor criterii:

1. Prezentați în linii mari activitatea romancierului Liviu Rebreanu.
2. Indicați genul literar căruia îi aparține această operă a scriitorului și definiți trăsăturile generale ale acestuia pe baza afirmației autorului: „*Fără tragedia fratelui meu Pădurea spânzuraților sau n-ar fi ieșit deloc, sau ar fi avut o înfățișare anemică, livrescă, precum au toate cărțile tichuite din cap...*” (Mărturisiri, 1932).
3. Prezentați compoziția romanului.
4. Prezentați asemănările și diferențele între primul și ultimul capitol al romanului.
5. Stabiliți rolul monologului interior.
6. Prezentați rolul descrierilor minuțioase.
7. Descrieți figura lui Apostol Bologa.
Portretul psihic:
Portretul fizic:
8. Descrieți figura pretorului.

***Pădurea spânzuraților* de Liviu Rebreanu**

(Fragment)

După miezul nopții, Apostol Bologa, istovit, se întinse pe pat. O tăcere imensă îl împresură, parcă toată lumea ar fi încremenit într-un somn de mormânt. Liniștea galbenă din tavan îi picura în ochi și îl ustura. Ațipi. Deodată se trezi. Afară răsunau pași, pe trepte, în coridor. Sări în mijlocul odăiței și rămase pironit acolo, cu inima zgribulită, murmurând din buzele-i albe:

— Doamne-Dumnezeule... Dumnezeu!... Ușa se deschise larg, cu zgomot mare, izbindu-se de perete. Din întuneric apărură pretorul cu o foaie de hârtie în dreapta, în ținută de campanie, cu ochii stinși în obraji bulbucăți sub cască de fier. În dosul lui veni plutonierul, de asemenea cu cască, ținând ceva pe brațul stâng și în mână, cu privirea speriată, ca și cum ar fi fost sigur că pretorul are să-i facă vreo observație aspră. În întunericul ușii, afară, se zvârcoleau capete multe, sclipeau ochi înfrigurați, ca o vedenie dintr-o baladă sângeroasă. În mijloc, neclintit, cu părul lung, puțin vâlvoi, Apostol cerceta din ochi, fără a-i învărti în orbite, cu luciri repezi, fața pretorului, hârtia din mâna lui, cască plutonierului. Și în fiecare clipă milioane de gânduri îi răsăreau și mureau în creieri, parcă toți atomii materiei cenușii s-ar fi aprins și ar arde cu flăcări clocotitoare. Pretorul se apropie de masa pe care hârtia albă râdea neatinsă, ridică

sentința sub lumina lămpii și, fără introducere, începu să citească rar, cu voce clară, întorcând ochii spre Bologa după unele cuvinte pe care le apăsa ca și când ar fi fost subliniate. Apostol asculta și se uita numai la buzele pretorului, roșii, late, uscate, netezite uneori cu vârful limbii trandafirii. Înțelese deslușit „în numele împăratului”, „crimele săvârșite, dar neizbutite, de trădare și dezertare la inamic”, „degradare și eliminare din gradele armatei”, „moarte prin ștreang...”

— Sentința va fi executată imediat! sfârși pretorul, îndoind hârtia și aruncând o privire furișă în fața lui Bologa.

— Imediat... imediat, repetă Apostol foarte domol, adăugând în gând: „Dar ora?... De ce nu spune ora?” Atunci surprinse un gest al pretorului și văzu că plutonierul se apropie atât de umilit, că părea un necunoscut rătăcit aici cine știe cum.

— Conform sentinței... degradare... tunica militară... trebuie haină civilă, zise iar pretorul, începând cu glas sever, zăpăcindu-se de ochii lui Bologa și isprăvind rugător. Apostol nu pricepu, dar fără să priceapă, își descheie încet tunica, își scoase gulerul și-l puse pe masă, peste călimara ruginită, apoi lepădă haina, o împături cu mare băgare de seamă, o așeză pe pat și o netezi de două ori cu dosul palmei. Cămașa îi era umedă de sudori calde, ridicată și cocoloșită la spate, între bretelele vărgate.

(*Pădurea spânzuraților*, Cartea a patra, cap. 8)

Note lexicale

împresură – înconjură din toate părțile

pironit – imobil, nemișcat

cu inima zgribulită – cu inima strânsă

pretorul – reprezentant al poliției administrative în armata austro-ungară

se zvârcoleau – se agitau, se mișcau neîncetat

SUBIECTUL 3

ANALIZĂ COMPARATĂ

Comparați procedeele artistice specifice romantismului și simbolismului pe baza fragmentelor din poeziile *O seară la Lido* de Vasile Alecsandri și *Noapte de decembrie* de Alexandru Macedonski.

La elaborarea analizei aveți în vedere criteriile de mai jos.

1. Caracterizați curente literare în care se încadrează cei doi poeți.
2. Prezentați, în linii mari, opera poetică a celor doi autori.
3. Analizați forma celor două poezii (imn sentimental/ poem lirico-epic cu elemente de meditație).
4. Stabiliți elementele compoziționale ale poeziilor (titlu, motive poetice, leitmotive).

5. Evidențiați elementele de decor din cele două poeme.

6. Explicați figurile de stil din cele două poeme (interogația retorică, repetiția, exclamația etc.), sinestezia (sugestiile muzicale).

7. Relevați figurile semantice (metafora, simbolul etc.) din cele două poeme.

<p>Vasile Alecsandri <i>O seară la Lido</i> <i>(Fragment)</i></p> <p>Ridică vâlul negru ce-acopere-a ta față, Venețio cernită, Venețio măreață! Și cu o zâmbire dulce fii martur fericit L-a noastră veselie ș-amor nemărginit!</p> <p>În vremile trecute a libertății tale, În timpurile-acele de glorie triumfale Când nobil răzămata pe falnicul tău leu, Vedeai Adriatica săltând la glasul tău.</p> <p>Gondole negre multe se depărtau de maluri Și lunecau în taină pe negrele-ți canaluri Purtând comori ascunse de gingașe simțiri, Imparechiate inimi perdute-n fericiri.</p> <p>Dar spune-mi tu, văzut-ai în gondolă vreodată Ființă mai frumoasă, mai dulce dismierdată, Un înger de iubire cu suflet mai ceresc Decât minunea scumpă pe care eu slăvesc?</p> <p>O! gondolă iubită! noi lumii dăm uitare! Zbori vesel, zbori în pace purtându-ne pe mare, Și leagănă-n tăcere, sub cerul aurit, Amorul nostru mare ca cerul nesfârșit.</p> <p>Și tu, o! vis ferice a tinereții mele! De-ar fi-n a mea puțință să fac precum doresc, Aș pune pe-a ta frunte un diadem de stele, Aș pune sub picioare-ți un tron dumnezeiesc!</p> <p>Căci te iubesc, Elena, cu-o tainică uimire, Cu focul tinereții, cu dor nemărginit, Cu lacrimi și credința, cu dulce fericire, Cu tot ce este-n mine putere de iubit!</p> <p>.....</p> <p><i>Veneția - Oct. 1846</i></p>	<p>Alexandru Macedonski <i>Noapte de decembrie</i> <i>(Fragment)</i></p> <p>Camera moartă, câmpia pustie Pustie și albă e camera moartă... Și focul sub vatră se stinge scrumit... Poetul, alături, trăsnet stă de soartă, Cu nici o scânteie în ochiu-adormit... Iar geniu-i mare e-aproape un mit... Și nici o scânteie în ochiu-adormit.</p> <p>Pustie și albă e-ntinsa câmpie... Sub viscolu-albastru ea geme cumplit... Sălbatică fiară, răstriștea-l sfășie, Și luna-l privește cu ochi-oțelit... E-n negura nopții un alb monolit... Și luna-l privește cu ochi oțelit.</p> <p>Nămeții de umbră în juru-i s-adună... Făptura de humă de mult a pierit Dar fruntea, tot mândră, rămâne în lună Chiar alba odaie în noapte-a murit... — Făptura de humă de mult a pierit.</p> <p>E moartă odaia, și mort e poetul... În zare, lupi groaznici s-aud, răgușit, Cum latră, cum urlă, cum urcă, cu-ncetul, Un tremol sinistru de vânt-năbușit... Iar crivățul țipă... — dar el, ce-a greșit? Un haos, urgia se face cu-ncetul.</p> <p>Urgia e mare și-n gându-i ș-afară, Și luna e rece în el, și pe cer... Și bezna lungește o strașnică gheară, Și lumile umbrei chiar fruntea i-o cer... Și luna e rece în el, și pe cer.</p> <p>.....</p>
--	--

<p>Note lexicale</p> <p><i>cernit</i> – negru, de doliu</p> <p><i>triumfal</i> – impunător, măreț</p> <p><i>diadem</i> – diademă, podoabă făcută din diverse materiale și purtată de femei pe frunte</p>	<p>Note lexicale</p> <p><i>scrumit</i> – transformat în cenușă</p> <p><i>răstriștea</i> – restriște, primejdie, situație grea</p> <p><i>monolit</i> – omogen, bine încheiat</p> <p><i>tremol</i> – tremolo, repetarea rapidă a unor sunete într-o piesă muzicală</p> <p><i>urgia</i> – dezlănțuirea violentă a forțelor naturii</p> <p><i>crivățul</i> – vânt puternic și rece care suflă iarna</p>
--	---

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

[illegible]

[illegible]

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Szövegértés		30	
II. Szövegalkotás	tartalmi minőség	30	
	szerkezet, felépítés	10	
	nyelvi minőség	30	
Levonások	helyesírási hibák	15	
	íráskép	3	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		100	

javító tanár

Dátum:

		elért pontszám egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Szövegértés			
II. Szövegalkotás	tartalmi minőség		
	szerkezet, felépítés		
	nyelvi minőség		
Levonások	helyesírási hibák		
	íráskép		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: